

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2355

Vragen van de leden **De Graaf** en **Wilders** (beiden PVV) aan de Ministers van Buitenlandse Zaken, van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en van Veiligheid en Justitie over *de stand van zaken in Irak en de opmars van de Islamitische Staat van Irak en de Levant (ISIS)* (ingezonden 18 juni 2014).

Antwoord van Minister **Opstelten** (Veiligheid en Justitie) mede namens de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, de Minister van Buitenlandse Zaken en de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (ontvangen 26 juni 2014)

Vraag 1

Hoeveel Syriëgangers zijn er in Nederland teruggekeerd van de jihad in Syrië (en de Levant)?¹

Antwoord 1

Er zijn ongeveer dertig personen onderkend die na een jihadreis naar Syrië weer zijn teruggekeerd in Nederland.

Vraag 2

Hoeveel daarvan worden actief gevolgd en hoeveel zijn er buiten beeld?

Antwoord 2

Over operationele aangelegenheden en concrete gevallen kunnen in het openbaar geen mededelingen worden gedaan. Wel kan ik medelen dat de aandacht voor uit Syrië teruggekeerde jihadgangers bij de relevante diensten groot is. Zo maakt de AIVD van elke onderkende jihadganger een dreigingsinschatting. Aanvullend beziet het Openbaar Ministerie of strafrechtelijke vervolging mogelijk is. Parallel hieraan worden in de relevante gemeenten maatwerkinterventies afgesproken in multidisciplinaire casus-overleggen. In elk individueel geval wordt de beste aanpak vormgegeven met als doel de mogelijke dreiging die van deze personen uitgaat te verminderen.

Vraag 3

In welke gemeenten staan de jihadgangers ingeschreven?

¹ Brief van de Minister van Buitenlandse Zaken, d.d. 16 juni 2014 (2014Z11103)

Antwoord 3

Aangezien het aan de betrokken gemeenten zelf is om wel of niet te communiceren over deze kwestie, doe ik hierover geen nadere mededelingen. Met de burgemeesters van de meest betrokken gemeenten heb ik intensief overleg over de te nemen maatregelen.

Vraag 4

Hoeveel ronselaars voor de jihad in Syrië en de Levant zijn er in Nederland actief en in welke gemeenten staan zij ingeschreven?

Antwoord 4

Er zijn in Nederland personen actief die oproepen tot deelname aan jihad in Syrië en dit ook faciliteren. Het is aan het Openbaar Ministerie om te bepalen of er sprake is van ronselen, en dus een strafbaar feit. Momenteel zijn enkele tientallen terugkeerders, (potentiële) uitreizigers, rekruteurs en facilitators onderwerp van strafrechtelijk onderzoek. In het openbaar kunnen, in het belang van zowel het strafrechtelijke als het inlichtingenonderzoek, geen uitspraken worden gedaan over aantallen en gemeenten waar deze personen actief zijn.

Vraag 5

Wat is de reden dat jihadgangers in Syrië en de Levant buiten beeld raken bij terugkeer in Nederland of andere EU-lidstaten?

Antwoord 5

Vooropgesteld staat dat ik geen uitspraken doe over de informatiepositie en werkwijze van de diensten. De veiligheidsdiensten en politie doen er, ook in internationaal verband, alles aan om jihadisten vroegtijdig en duurzaam in de gaten te houden. Zij werken hierbij samen met partnerdiensten binnen en buiten de EU. Samen met de negen meest betrokken lidstaten werkt Nederland aan een beter gecoördineerde Europese aanpak van teruggekeerde jihadstrijders. Ook verdere versterking van de Europese operationele informatie-uitwisseling is onderdeel van deze aanpak.

Vraag 6

Kunt u aangeven hoeveel personen en instellingen/organisaties de oorlog/jihad in Syrië en de Levant financieel steunen en zo ja, welke organisaties zijn dat?

Antwoord 6

Waar het gaat om financiële stromen richting terroristische organisaties of individuen zij opgemerkt dat organisaties zoals ISIS op de EU Terrorismelijst zijn geplaatst waardoor het verboden is om financiële en economische middelen aan deze organisaties ter beschikking te stellen. Nederland beschikt niet, anders dan uit openbare bron, over de gevraagde informatie met betrekking tot het financieel steunen van de strijd in Syrië door personen en instellingen/organisaties.

Indien het vermoeden bestaat dat een persoon, organisatie of stichting geldelijke steun verleent aan het plegen van een terroristisch misdrijf of een misdrijf ter voorbereiding of vergemakkelijking van een terroristisch misdrijf, is deze handeling conform Artikel 421 van het Wetboek van Strafrecht strafbaar.

Vraag 7

Mochten er moskeeën en/of andere (islamitische) instellingen betrokken zijn bij ronselpraktijken of financiering van de jihad, bent u dan bereid deze direct en definitief te sluiten en strafrechtelijk te vervolgen? Zo neen, waarom niet?

Antwoord 7

Het is onacceptabel dat Nederlandse ingezetenen worden geronseld voor de gewelddadige jihadistische strijd. Indien aanwijzingen zijn dat een instelling betrokken is bij ronselpraktijken of financiering van de jihad, beziet het Openbaar Ministerie wat de mogelijkheden zijn voor sluiting en/of strafrechtelijke vervolging. Sluiting van een instelling is mogelijk als dit voor openbare orde noodzakelijk is, onder de voorwaarde gesteld in artikel 2:20, eerste lid, BW.

Vraag 8

Bent u bereid om, in plaats van begeleiding, de teruggekeerde jihadi's uit Syrië en de Levant preventief op te sluiten, te denaturaliseren en uit te zetten? Zo neen, waarom niet?

Antwoord 8

Wanneer van een persoon een dreiging uitgaat -bijvoorbeeld omdat de persoon is teruggekeerd van een jihadistisch strijdgebied – bekijkt het OM, in samenwerking met de politie, wat de mogelijkheden zijn om strafrechtelijk op te treden. Zo is bij verdenking van een terroristisch misdrijf bewaring mogelijk, ook buiten het geval van ernstige bezwaren tegen de verdachte. Daarnaast kunnen diverse bestuurlijke instrumenten worden ingezet, zoals het stopzetten van toeslagen en uitkeringen, het nemen van paspoortmaatregelen en het bevriezen van financiële tegoeden.

Op grond van de Rijkswet op het Nederlanderschap kan het Nederlanderschap worden ingetrokken als sprake is van een onherroepelijke veroordeling wegens een terroristisch misdrijf. Voorwaarde is dat de betrokken persoon naast de Nederlandse nationaliteit ook nog een andere nationaliteit bezit. Intrekking is niet mogelijk als stateloosheid daarvan het gevolg is. Het Europees Verdrag inzake Nationaliteit, waarbij Nederland partij is, staat dit niet toe. Voorwaarde is ook dat het misdrijf na 1 oktober 2010 is gepleegd. Na het intrekken van het Nederlanderschap wordt betrokkene ongewenst vreemdeling verklaard en wordt hij uitgezet.

Vraag 9

Kunt u deze vragen beantwoorden voor een eventueel volgende week te houden debat?

Antwoord 9

Ja.